

Een familie in beroering, een land in chaos.

WILBUR

COURTNEY'S ERFENIS

SMITH

MET DAVID CHURCHILL

XANDER

AVONTUUR

KENIA, JUNI 1951

In het flakkerende, rokerige licht van de fakkels van brandend sprokkelhout keek Kungu Kabaya langs de geslachte geit die midden in de verlaten missiekapel op de vloer lag naar de mannen, vrouwen en kinderen die vol angstige verwachting toekeken.

Het waren er ongeveer zestig, leden van de Kikuyu-stam en 'krakers', zoals de blanke boeren hun zwarte arbeiders noemden. Want hoe hard een kraker ook werkte, hoelang hij, zijn vader of zelfs zijn grootvader op de boerderij had gewoond, hoe vakkundig hij de hut had gebouwd waar hij met zijn familie in woonde, hij verbleef slechts op de boerderij zolang de boer dat goed vond en kon elk moment worden weggestuurd, zonder het recht te hebben om in beroep te gaan.

Kabaya richtte zijn blik op een apart groepje van ongeveer twintig krakers, mannen en vrouwen, die geselecteerd waren om deel te nemen aan de ceremonie van die avond. Hij knikte naar de voorste in de rij. Hij was dun en slungelig, niet veel ouder dan achttien. Met de roekeloze bravoure van een jongeman had hij zich aangeboden om als eerste de eed af te leggen, maar naarmate de ernst van zijn beslissing tot hem doordrong, had zijn moed plaatsgemaakt voor aarzeling en angst.

Kabaya liep op hem af en legde vaderlijk een arm om zijn schouder. 'Er is niets te vrezen,' sprak hij zo zacht dat alleen de jongen hem kon horen. 'Je kunt het. Laat ze allemaal zien dat jij een man bent.'

De vijf mannen die Kabaya met zich had meegebracht naar de ceremonie keken elkaar met een knikje of glimlach van herkenning aan toen ze zagen dat de jongeman zijn rug rechtte en met hernieuwd zelfvertrouwen zijn hoofd hief. Tijdens de Tweede Wereldoorlog hadden ze samen met Kabaya bij de King's African Rifles gediend, een Brits koloniaal regiment, waarmee ze in Ethiopië hadden gestreden tegen Mussolini's Italiaanse legers en daarna in Birma tegen de Japanners. Ze hadden gezien hoe hij binnen vijf jaar van soldaat was bevorderd tot

sergeant-majoor en voor ieder van hen waren er momenten geweest dat Kabaya de woorden had gevonden om hen in moeilijke tijden op de been te houden of ze de moed had geschonken toen de strijd op zijn hevigst was.

Toen Kabaya en zijn mannen waren teruggekeerd naar Oost-Afrika en ze tot de ontdekking waren gekomen dat hun militaire dienst ze geen mensenrechten of een fatsoenlijke baan had opgeleverd, hadden ze zich tot de misdaad gewend. Hun bende was een van de vele die waren opgedoken in de overvolle sloppenwijken die rond Nairobi, de hoofdstad van Kenia, waren ontstaan, maar die van hen was al snel de meest invloedrijke geworden. De gangsters waren rebellen geworden en nog steeds volgden ze Kabaya. Of hij nu soldaat, crimineel of terrorist was, hun baas had talent voor leiderschap.

Kabaya deed een stap naar achteren en liet de jongeman alleen achter in het midden van de ruimte. Zijn onderbevelhebber, Wilson Gitiri, ging naast de geit op de vloer zitten en legde het vlijmscherpe, lange pangames waarmee hij, zoals al Kabaya's mannen, was uitgerust rechts naast zich neer.

Kabaya was een lange, knappe, charismatische verschijning. Hij was uiterst intelligent en vertrouwde op zijn vermogen om mensen voor zich te winnen door middel van logica en charme én angst. Wilson Gitiri was de belichaming van boosaardigheid. Hij was kleiner dan zijn leider, maar hij had verder de bouw van een beer. Zijn gezicht was bedekt met dikke plakken littekenweefsel. Hij had zijn ogen permanent tot spleetjes vernauwd, was altijd op zoek naar een mogelijke dreiging. Zijn haar was tot strakke vlechtjes gevlochten die samenkwamen in een soort hanenkam die wat weg had van een kwartiermuts. Zijn aanwezigheid in de kapel was een daad van intimidatie.

Een kan van aardewerk, een oude tinnen beker en een stuk touw waren bij de kop van de geit geplaatst. Gitiri goot een kleine hoeveelheid van de dikke, donkere, stroperige vloeistof uit de kan in de beker, alvorens die allebei weer op hun plek te zetten.

Enkele minuten eerder had Gitiri een van de benen van het dier verwijderd met een enkele klap van zijn panga. Hij had het afgehouden ledemaat gevild, de spieren losgesneden van het bot en het rauwe vlees

in twintig blokjes gesneden, die hij in een houten kom had opgestapeld. Die stond ook naast het karkas.

Kabaya wierp een blik op Gitiri om te controleren of hij er klaar voor was.

Gitiri knikte.

Kabaya sprak: ‘Herhaal deze woorden... Ik spreek de waarheid en zweer voor God, en voor deze beweging van eenheid...’

‘Ik spreek de waarheid en zweer voor God, en voor deze beweging van eenheid,’ klonk het antwoord, als een parochiaan die het voorbeeld van zijn voorganger volgt.

Het afnemen van de eed begon toen Kabaya het woord nam en de jongeman de volgende regels herhaalde:

Dat ik vanaf nu zal vechten voor het land,
Het terrein van Kirinyaga dat wij hebben bewerkt.
Het land dat is ingenomen door de Europeanen
En als ik dat niet doe
Mag deze eed mij doden...

Gitiri ging staan en hield de tinnen beker in een hand en de houten kom in de andere. Hij stak de kom uit. Kabaya pakte een stukje bebloed vlees en bood het de jongeman aan met de woorden: ‘Dat dit vlees me mag doden...’

De jongen, die schichtig naar Gitiri bleef kijken alsof hij hem niet uit het oog durfde te verliezen, aarzelde.

Kabaya keek hem scherper, dwingender en nu ook boos aan.

De jongen nam het vlees, herhaalde “Dat dit vlees me mag doden...” en stopte het in zijn mond. Hij kauwde twee keer, trok een gezicht en slikte het toen in een keer door.

Gitiri stak de beker uit.

Kabaya pakte die aan en sprak: ‘Dat dit bloed me mag doden...’

De jongeman herhaalde de woorden en nam een slokje bloed uit de tinnen beker.

De andere Kikuyu-stamleden in de ruimte keken vol eerbiedige, met afschuw vervulde fascinatie toe terwijl twee verschillende aspecten

van hun cultuur zich op deze dwingende manier verenigden.

Een plechtig gezworen bloedeed had lang centraal gestaan in het leven van de Kikuyu, al waren die in het verleden voorbehouden gebleven aan ouderlingen die tot de hoogste niveaus binnen de stam waren gerezen. Gedurende de afgelopen zeventig jaar hadden ze zich bekeerd tot het christelijke geloof en ze waren bekend met het ritueel van de heilige eucharistie: het bloed en het lichaam van Christus, in de vorm van een hostie en wijn. Dit was een diepere, duisterdere, meer Afrikaanse eucharistie. Die sprak tot de essentie van hun wezen en iedereen, van het jongste kind tot de grootouder met het witste haar, wist dat elke eed die onder zulke omstandigheden werd afgelegd een heilige eed was die niet verbroken kon worden.

Kabaya kwam bij de laatste zinnen van de eed, en de jongeman zei hem na...

Ik zweer dat ik de blanke mannen niet eeuwig over ons land zal laten heersen...

Ik zweer dat ik tot de dood zal vechten om ons land te bevrijden...

Ik zweer dat ik liever sterf dan deze beweging aan de Europeanen te verraden...

Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

Kabaya stuurde de jongeman weg, die terugliep naar de grotere groep van zijn eigen mensen. Een clubje andere jongelingen grijnsde naar hem en applaudisseerde voor hun vriend. Hij deelde hun vreugde echter niet. Hij had Kabaya in de ogen gekeken en had begrepen dat hij een dodelijk serieuze eed had afgelegd. Zijn leven zou slechts zo lang duren als dat hij daaraan gehoorzaamde.

De uitverkoren krakers legden een voor een de eed af, sommigen enthousiast, maar de meesten waren te bang om te weigeren. Er waren nog maar vijf mannen en vrouwen te gaan toen Kabaya naar een oude man ging en zei: 'Jij daar. Hoe heet jij?'

'Joseph Rumruti,' vertelde de man.

Hij was niet lang en beschikte ook niet over een sterke bouw. Hij had

smalle, knokige ledematen en een rond buikje. Hij was bijna helemaal kaal en zijn baard was nagenoeg grijs. Toen hij zijn naam sprak, deed hij dat op timide wijze, alsof hij zich verontschuldigde voor zijn bestaan.

‘Ik ben zijn vrouw, Mary Rumruti,’ vertelde de vrouw naast hem. Net als haar man kwam ze bedeesd en onderdanig over.

Kabaya grinnikte. ‘Mary en Joseph, hè? Is jullie zoon Jezus er vanavond ook bij?’

De mannen aan weerszijden lachten om de humor van hun leider.

‘Nee, meneer, we hebben geen zoon,’ zei Joseph. ‘De Heer heeft ons niet met kinderen gezegend.’

‘Hè? bromde Kabaya. ‘Dus, Joseph... Mary... het moment is aangebroken dat jullie de eed gaan afleggen. Zeg mij maar...’

‘Nee.’ Opnieuw sprak Joseph zacht.

Er viel een gespannen, angstige stilte.

‘Heb ik je goed verstaan? Nee?’ vroeg Kabaya.

‘Dat klopt,’ antwoordde Joseph. ‘Ik kan uw eed niet afleggen. Ik heb al een belofte gedaan, in de kerk, in het aanzicht van God, dat ik niets van doen zal hebben met u en uw afvalligen, of met andere mannen zoals u.’

‘Vrouw,’ Kabaya keek Mary aan, ‘zeg tegen je man dat hij de eed moet afleggen. Zeg het, of ik zal hem daartoe dwingen.’

Mary schudde haar hoofd. ‘Dat kan ik niet doen. Ik heb dezelfde gelofte afgelegd.’

Kabaya ging vlak voor Joseph staan, torende boven hem uit, zijn vernis van beschaafdheid verdween om de keiharde krijger in hem te onthullen. Zijn brede schouders kwamen opeens nog indrukwekkender over, zijn gebalde vuisten leken zo net de koppen van twee mokers. Hij fronste kwaad zijn dikke wenkbrauwen.

‘Leg die eed af.’ Hij sprak net zo zacht als Joseph, maar met een kille, dreigende ondertoon.

Joseph durfde Kabaya niet recht aan te kijken. Hij had zijn hoofd gebogen en zijn lichaam beefde van angst. ‘Nee,’ herhaalde hij. ‘Ik kan mijn gelofte aan God niet verbreken.’

‘Jij bent niet de eerste die me trotseert,’ zei Kabaya. ‘Ze hebben uiteindelijk allemaal de eed gezworen, en dat zul jij ook doen.’

‘Dat doe ik niet.’

De spanning in de ruimte nam nog verder toe. Een man riep: ‘Leg in hemelsnaam die eed af, Joseph! Leg hem af!’

‘Luister naar je vriend,’ adviseerde Kabaya. ‘Luister naar zijn woorden.’

Alleen degenen die het dichtst bij Joseph stonden konden hem verstaan: ‘Dat doe ik niet.’

Kabaya hoorde het. ‘Ik ben deze dwaasheid beu. Ik zal je ertoe dwingen.’ Hij keek Gitiri aan. ‘Het touw.’

Gitiri liep naar de dode geit. Hij zette de beker en kom neer en pakte het touw. Elke beweging was langzaam, weloverwogen, bijna alsof dit ook plechtige onderdelen waren van de ceremonie.

Hij keek Kabaya aan en maakte er een strop mee waarbij ongeveer zestig centimeter van het touw bij de knoop uitstak.

Kabaya knikte.

Gitiri plaatste de lus over Josephs hoofd, trok hem aan tot hij strak om zijn keel lag en ging toen achter hem staan met het lange stuk van het touw in zijn handen.

‘Een laatste kans,’ sprak Kabaya. ‘Zweer je het?’

Joseph schudde zijn hoofd.

Kabaya richtte zich tot Mary. ‘Leg de eed af en dan spaar ik je.’

Mary rechtte haar schouders, keek Kabaya aan. ‘Nee.’

Kabaya schudde zijn hoofd en haalde zijn schouders op, alsof hij de volgende stap liever niet wilde zetten, maar er niets anders op zat. Hij knikte naar zijn rechterhand.

Gitiri trok de strop strakker aan om Josephs keel. Er was geen enkele emotie van zijn gezicht af te lezen.

Het kostte Joseph moeite om te ademen.

‘Kijk me aan,’ zei Mary.

Hij richtte zijn ogen gehoorzaam op haar.

‘Hier kan nu een eind aan komen,’ vertelde Kabaya. ‘Jullie kunnen straks weggaan. zweer het gewoon.’

Joseph reageerde niet.

Opnieuw trok Gitiri aan het touw, waardoor hij Joseph langzaam wurgde, de taak met kleine beetjes voltooiend.

Kabaya nam de rest van zijn mannen in zich op, wees drie van hen aan en knikte naar Mary. Ze gingen om haar heen staan en maakten dreigende gebaren met hun machetes.

De twee overgebleven mannen waren bewapend met geweren en die richtten ze op de menigte, die achteruitdeinsde en zich dicht tegen de wanden van de missiekerk aan drukte.

‘Als je jezelf niet wilt redden, red haar dan,’ bood Kabaya Joseph aan.

‘Niet doen!’ riep Mary. Ze begon de woorden van psalm 23 te reciteren: ‘Al ging ik ook in een dal der schaduw des doods, ik zou geen kwaad vrezen...’

Er ging een geroezemoes op in de menigte, een rommelend geluid dat zich tot één woord vormde: ‘Amen.’

‘Gij richt de tafel toe voor mijn aangezicht, tegenover mijn tegenpartijders; Gij maakt mijn hoofd vet met olie...’

Kabaya verloor zijn geduld. ‘Doe het,’ beval hij.

De soldaten gehoorzaamden hun bevelhebber. Gitiri gaf een brute ruk aan het touw, trok de strop zo genadeloos aan dat die door het strottenhoofd van Joseph heen drukte en zijn luchtpijp plette.

Mary gilde toen zijn lichaam in elkaar zakte. De drie andere mannen hakten op haar in met hun machetes, sneden in de armen die ze hief in een vergeefse poging om zich te verdedigen, slachtten haar af. Binnen enkele tellen lag ze dood naast haar man op de grond, en bedekte haar bloed hen allebei.

Kabaya keek onverschillig naar de lijken. Hij wierp een blik op de laatste drie eedafleggers. Zij stonden dicht bij elkaar en hadden de armen om elkaar heen geslagen.

‘Leg de eed af,’ blafte Kabaya.

Met wanhopige stemmen die erom smeekten te worden geloofd deden ze wat hun werd gezegd.

LONDEN

‘Voor we verdergaan wil ik een toast uitbrengen,’ verkondigde Saffron Courtney-Meerbach, waarbij ze haar glas champagne hief. ‘Op Gubbins... die ons allemaal bij elkaar heeft gebracht, en zonder wie niemand van ons vandaag hier zou zijn.’

‘Op Gubbins!’ riepen de vijf andere mannen en vrouwen die in het Franse bistrootje rond de tafel zaten.

Ze hadden daar op haar uitnodiging afgesproken ter herinnering aan lang vervlogen dagen. Het restaurant was voor hen allemaal een oude pleisterplaats. Het lag vlak bij Baker Street in hartje Londen, op steenworp afstand van het hoofdkantoor van de Special Operations Executive, de geheime dienst waarvoor ze tijdens de oorlog, op één na, allemaal hadden gewerkt. Brigadegeneraal Colin Gubbins was hun bevelhebbend commandant geweest.

‘Jezus, hij was wel angstaanjagend, hè?’ Leo Marks, een kleine man met een ondeugende glimlach ging verder. ‘Ik heb nog steeds nachtmerries over de eerste keer dat hij die ogen op mij richtte. De classici onder ons zullen aan de basilisk denken, de mythische Griekse slang die met een enkele blik kon doden. Nou, vergeleken met die goeie ouwe Gubbins was die basilisk een knuffelbeer.’

Van alle gasten aan tafel had er één uit beleefdheid deelgenomen aan de toast in plaats van uit enthousiasme. Hij was lang en had de stoere gelaatstrekken, het donkerblonde haar en de perfect gebruide huid van een Hollywoodster. Maar hij had ook licht ingevallen wangen en, zo af en toe, de gejaagde blik in zijn koele grijze ogen van een man die verschrikkingen had gezien en ervaren die het gewone voorstellingsvermogen te boven gingen. Hij was niet de enige aan tafel voor wie dat gold.

‘Zeg eens, lieveling,’ sprak Gerhard Meerbach met een licht Duits accent, terwijl hij over het tafelblad reikte om de hand van zijn vrouw te pakken. ‘Ik begrijp hoe Gubbins jullie allemaal met elkaar verbindt, maar hoezo heb ik mijn aanwezigheid hier aan hem te danken?’ Hij

haalde droogjes zijn schouders op. ‘Ik stond aan de andere kant.’

‘Omdat, schat van me, het Gubbins was die me eind april 1945 naar de Noord-Duitse vlakke stuurde,’ antwoordde Saffron, ‘zodat ik kon proberen onze vermiste agenten te vinden, onder wie Peter...’

De brildragende Peter Churchill knikte bescheiden.

Saffron ging verder. ‘Als ik daar niet was geweest, dan had ik nooit het spoor van die belangrijke gevangenen gevolgd die de ss hoopte te ruilen voor gunsten van de geallieerden, helemaal naar...’

Ze stond op het punt om ‘Dachau’ te zeggen, maar hield abrupt haar mond. Ze wilde niet dat die helse nachtmerrie hun bijeenkomst zou verpesten. In plaats daarvan zei ze: ‘... helemaal naar de andere kant van Duitsland en naar Zuid-Tirol, waar... ik jou heb gevonden, mijn liefste... en ik dacht dat ik te laat was...’

De plotselinge levendige herinnering aan Gerhards uitgemergelde, koortsige wrak van een lichaam dat op zijn sterfbed leek te liggen, drong zich onverwacht aan Saffron op. Ze kon niets uitbrengen door de brok in haar keel en moest de tranen in haar ogen wegnippen voor ze ‘sorry’ kon mompelen tegen de andere tafelenoten. Ze vermande zich, ademde diep in en voegde er met geforceerde opgewektheid aan toe: ‘Maar dat was niet zo en alles is toen toch nog goed gekomen.’

Er viel een stilte. Ieder had zijn of haar eigen verbitterde herinneringen en begreep hoe dicht de emoties die gepaard gingen met de oorlog aan het oppervlak lagen, dat het verdriet je elk moment zomaar bij de keel kon grijpen.

Peter Churchill wist wat een fatsoenlijke Engelse heer op zo’n moment hoorde te doen: de sfeer verlichten. ‘Zeg, Saffron, het lijkt me wel dat jij zo alle eer opeist wat betreft de Gubbins-Meerbach-connectie. Als ik niet had vastgezet in hetzelfde concentratiekamp als Gerhard, dan hadden we ook niet in hetzelfde rijtuig door de bergen gereden en had ik hem niet min of meer in leven kunnen houden...’ Hij wierp een blik op Gerhard. ‘Je was er werkelijk vreselijk aan toe, ouwe jongen, we waren echt bang dat je ertussenuit zou piepen... En ik reed alleen maar mee omdat Baker Street me steeds maar weer naar bezet Frankrijk stuurde tot ik uiteindelijk gesnapt werd. Ergo, de wet van Gubbins is ook op mij van toepassing.’

‘Dan ben ik het ermee eens dat ik brigadegeneraal Gubbins ook dank verschuldigd ben,’ sprak Gerhard. ‘En ik dank jou, Peter, uit het diepst van mijn hart. Zonder jou was ik gestorven.’

‘Het stelde niets voor, oude makker. Iedereen zou hebben geprobeerd je te helpen. Iets anders was onmenselijk geweest.’

Gerhard knikte bedachtzaam. Hij fronste terwijl hij zijn gedachten op een rijtje zette.

De anderen gaven hem de tijd, wetend dat hij met iets zat.

‘Hier zitten we dan over de oorlog te praten,’ zei hij toen. ‘Ik moet meteen aan de verschrikkelijke dingen denken die ik heb gezien... Jul-lie weten dat ik gevangen heb gezeten, maar daarvoor heb ik drie jaar aan het Russische front doorgebracht. Ik was bij Stalingrad, bijna tot aan het einde toe. Ik heb gezien wat de Joden is aangedaan... de vuur-pelotons, de gaswagens. Al mijn dierbaarste vrienden zijn vermoord. Soms voelde ik me vervloekt door het lot dat ik zoveel verschrikkingen heb moeten verduren, zoveel lijden en dood, maar dan zeg ik tegen mezelf: “Nee, ik ben gezegend, echt gezegend, want ik heb een wonder meegemaakt. Ik ben tot op de rand van het graf gestrompeld, maar ik ben er niet in gevallen. Ik heb het overleefd.”’

Gerhard keek de anderen aan in de wetenschap dat zij net zoveel of meer hadden geleden dan hij en dat ze zijn gevoelens begrepen zoals de meeste gewone mensen die nooit zouden kunnen begrijpen. ‘Toen ik uit de dodenslaap ontwaakte was het eerste wat ik zag een engel... Saffron, mijn ware liefde. Ik wil een toast uitbrengen, al heb ik me afgevraagd waarop. Wellicht op geluk, of op liefde of vriendschap of vrede... Waar ik graag op wil proosten is iets wat wij allemaal delen...’ Hij hief zijn glas. ‘Op het leven, de grootste zegening van allemaal.’

Ze dronken opnieuw en toen werd hun eten opgediend. Tot dan toe had Odette, de vrouw van Peter Churchill, alleen maar geluisterd. Nu sprak de tengere brunette met donkere ogen met een Frans accent. ‘Gerhard, je zult ongetwijfeld begrijpen dat het niet makkelijk voor me was, de gedachte om met een Duitser te lunchen...’

‘Natuurlijk,’ antwoordde Gerhard.

‘Maar toen schreef Saffron me en kwam ik te weten dat jullie elkaar voor de oorlog hadden ontmoet en verliefd waren geworden, en Peter

vertelde me dat jullie tegelijkertijd in Sachsenhausen zaten. Ik besepte dat jij slachtoffer van de ss was geweest, net als ik. Nu we elkaar hebben ontmoet, tja, ik begrijp waarom Saffron verliefd op je is geworden.'

Gerhard knikte. '*Merci beaucoup, madame.*'

Odette lachte sprankelend, maar antwoordde toen net zo formeel: '*Je vous en prie, monsieur...* Maar er is iets waar ik nieuwsgierig naar ben. Heb je Saffrons vader om haar hand gevraagd? In dat geval zou ik heel graag willen weten hoe hij reageerde toen hij hoorde dat zijn dochter met een Duitser ging trouwen.'

Gerhard grijnsde. 'Goede vraag! En ik ben niet zomaar een Duitser. Mijn familie en die van Saffron hebben een bepaald... eh... verleden...'

'Mijn vader heeft de zijne gedood.' Saffron zei dit zo nonchalant dat niemand precies wist hoe hij of zij moest reageren.

Dat proces werd nog eens bemoeilijkt doordat Gerhard toen net zo nonchalant reageerde. 'Dan is het alleen maar eerlijk om te melden dat mijn vader had geprobeerd haar moeder te vermoorden, die op dat moment zijn maitresse was.' Hij zweeg kort, maar voegde er toen aan toe: 'Al was ze eigenlijk verliefd op meneer Courtney.'

'Tja, dat is Afrika,' merkte Saffron op.

De anderen probeerde duidelijk te krijgen wie wie had proberen te doden en wie van wie had gehouden.

'Liefje, dit is werkelijk fascinerend,' zei Odette, 'en op een dag moet je me de hele familiegeschiedenis vertellen, maar voor nu zou ik graag het antwoord van je man op mijn vraag horen.'

'Dat krijg je ook,' stelde Gerhard haar gerust. 'Zoals jullie weten was ik erg ziek toen Saffron me vond. Ik heb een aantal maanden in een Zwitsers sanatorium moeten herstellen, hoewel ik zelfs daarna nog zwak was. Al die tijd is Saffy niet van mijn zij geweken. Maar goed, toen ik eindelijk gezond genoeg was om naar Kenia af te reizen, wat volgens de artsen de perfecte plek was om mijn kuur af te ronden en weer volledig op krachten te komen...' Hij keek de tafel rond. 'Het is het paradijs, weet je, een hof van Eden. En Saffrons thuisbasis, het landgoed Loesima... Ach, ik heb geen woorden om te beschrijven hoe prachtig het is. Maar ik heb nog steeds uw vraag niet beantwoord, madame...'

‘Inderdaad,’ zei haar echtgenoot, ‘maar ik geniet er mateloos van. *Garçon!* Nog twee flessen wijn, als het mag.’

‘We hebben de trein naar Genua genomen,’ ging Gerhard verder. ‘Daarvandaan zijn we naar Alexandrië gevaren, waar we aan boord van een ander vaartuig door het Suezkanaal zijn gereisd en langs de kust van Oost-Afrika naar Mombasa. Saffy’s vader Leon en haar stiefmoeder Harriet...’

‘De beste stiefmoeder die een vrouw zich maar kan wensen,’ vertelde Saffron.

‘... stonden op de kade te wachten om ons op te vangen. Leon nam ons mee uit lunchen en hij had zijn dochter natuurlijk in geen jaren gezien...’

‘Vier jaar, om precies te zijn.’

‘... dus ik heb het grootste deel van de maaltijd rustig afgewacht tot zij elkaar hadden bijgepraat.’

‘Ik durf te wedden dat je behoorlijk opgelucht was dat je zelf niet het onderwerp van gesprek was,’ merkte Churchill op.

‘Absoluut... Na het dessert stond Harriet op en zei: “Volgens mij is het tijd dat wij meisjes onze neus gaan poederen.” Ik had geen idee wat ze daarmee bedoelde, maar ze liepen weg en ik besepte dat ze naar het toilet gingen... en ik bleef alleen achter met de vader van Saffron...’